

Navn og klasse

KOMMA *REJSEN*

Opgave 1 - Find udsagnsled

Når du skal sætte komma i en sætning er det nemmere, hvis du har styr på at identificere udsagnsled og grundled i sætningen. I sætningerne herunder skal du finde og sætte streg under udsagnsleddet i hver sætning.

Når du skal finde udsagnsleddet, kan du lede efter udsagnsordet i sætningen. Du kan læse sætningen, og ved hvert ord kan du prøve at sætte **jeg** eller **at** foran. Hvis du kan sætte et af de to ord foran ordet, er det sikkert et udsagnsled.

Anders ^{jeg}løber en lang tur.
løber = udsagnsleddet

I går ^{jeg}tabte de kampen.
tabte = udsagnsleddet

- a. I zoo bor dyrene hele deres liv. *jeg bor = udsagnsleddet*
- b. Mormor laver aftensmad.
- c. Børnene ser en kedelig film.
- d. Nede i dalen vogter dragen.
- e. Rasmus leger henne i børnehaven.
- f. I eventyret kysser prinsen prinsessen.
- g. Til morgenmad spiser jeg en bolle med nutella.
- h. Johannes sover i en sovepose.
- i. Vi vandrer en tur ved floden.
- j. Hver lørdag dyrker Else yoga.
- k. Hun lytter til en podcast om pingviner.
- l. Lars bestiller et par bukser på nettet.

Opgave 2 - Find grundled

Når du skal sætte komma i en sætning er det nemmere, hvis du har styr på at identificere udsagnsled og grundled i sætningen. I sætningerne herunder skal du finde og sætte streg under grundledet i hver sætning.

Når du skal finde grundledet, er det nemmest, hvis du først har fundet udsagnsledet. Her sætter du jeg eller at foran. Når du har fundet udsagnsledet (fx snakker), spørger du: «Hvem snakker?» Den eller dem, der snakker, er grundledet.

Anders løber en lang tur.

jeg løber = udsagnsledet

Hvem løber? = Anders

Anders = grundledet

I går tabte de kampen.

jeg tabte = udsagnsledet

Hvem tabte? = de

de = grundledet

a. I zoo bor dyrene hele deres liv.

jeg bor = udsagnsledet

Hvem bor? = dyrene

dyrene = grundledet

b. Mormor laver aftensmad.

c. Børnene ser en kedelig film.

d. Nede i dalen vogter dragen.

e. Rasmus leger hende i børnehaven.

f. I eventyret kysser prinsen prinsessen.

g. Til morgenmad spiser jeg en bolle med nutella.

h. Johannes sover i en sovepose.

i. Vi vandrer en tur ved floden.

j. Hver lørdag dyrker Else yoga.

k. Hun lytter til en podcast om pingviner.

l. Lars bestiller et par bukser på nettet.

Opgave 3 - Sæt bolle og kryds

Når du skal sætte komma i en sætning med to helsætninger, finder du udsagnsled og grundled, som du markerer med bolle og kryds.

Når du har fundet udsagnsleddet, sætter du en bolle under det, og når du har fundet grundleddet, sætter du et kryds under det.

Anders løber en lang tur.

X O

I går tabte de kampen.

O X

Et udsagnsled kan bestå af flere ord:

Koen har drukket vand.

X — O —

Et grundled kan også bestå af flere ord:

I haven leger Fie og Jonas.

O — X —

Find udsagnsled og grundled og sæt bolle og kryds i sætningerne:

- a. I Grønland lever julemanden.
- b. Ræven sover i hulen.
- c. Ebbe og Anja besøger deres bedsteforældre.
- d. Ovre på skolen drikker lærerne kaffe.
- e. Kongen har købt en ny trone.
- f. I onsdag sang 3.b en morgensang.
- g. Fætter Magnus og Fætte Marius rejser på skiferie sammen.
- h. Pernille fortæller et eventyr.
- i. Naboens hund gør hele dagen.
- j. Hver tirsdag spiller Karina badminton.
- k. I biografen ser vi en film om venskab.

Opgave 4 - Komma mellem helsætninger

En helsætning er en sætning, der kan stå alene mellem to punktummer. Fx:

«Damen kører i bil.» eller «Min mormor bager kanelnegle.»

x o — x o

Der kan sagtens være mere end én helsætning mellem to punktummer.

De to helsætninger er oftest adskilt af et bindeord (**men, og, for, fordi, eller ...**) Fx:

«Damen kører i bil, **og** manden sidder ved siden af.» eller

x o x o

«Min mormor bager kanelnegle, **fordi** min morfor er lækkersulten.»

— x o — x o

Når du har to helsætninger mellem to punktummer, skal der være et komma mellem dem. Der er oftest komma foran bindeordet, og der skal være en bolle og et kryds på hver side af kommaet.

Sæt boller, krydser og ét komma i hver sætning.

- a. Mogens gik en tur og hunden var med.
- b. Det var koldt men vejret var flot.
- c. Morten vil gerne have vand for han kan ikke lide mælk.
- d. Du må få et æble eller du må få en banan.
- e. Læreren skriver en opgave og børnene regner opgaven.
- f. Joanna fortalte at hun havde fået en kattekillling.
- g. Hun fryser fordi jakken ligger derhjemme.
- h. Du må få en stor is hvis du spiser det hele.
- i. Vi ved ikke om vi vinder i dag.
- j. Kalle havde sko med huller i inden han købte nogle nye.

Opgave 5 - Komma mellem sætninger

Der kan være mere end to sæt boller og krydser mellem to punktummer, og så skal du sætte mere end ét komma. Fx:

Da vi cyklede hjem, blæste det, så vi frøs.

x o o x x o

Sæt boller, krydser og kommaer i sætningerne.

- a. Jakob drak kakao og Albert drak cola.
- b. Vi venter på bussen fordi vores bil er gået i stykker.
- c. Da det var sommer skinnede solen og det var dejligt.
- d. På slottet bor en dronning og hun vil gerne bestemme alt.
- e. Mie får mangler nye sko og hun køber gule sko fordi hun kan lide gul.
- f. Pengene ligger i skuffen men skuffen kan ikke åbnes.
- g. Benny elsker brød så han køber to boller som han spiser med ost på.
- h. Spejderne bygger en lejr og de bor i lejren en hel uge.
- i. Da min hund sov aede jeg den på maven og det kunne den godt lide.
- j. Pigen græder fordi hun slår sin tå.
- k. På banen kaster Ronja en bold og Pia kaster bolden i målet.
- l. Elisabeth bestiller en pizza men hun vil ikke have ost på.

Nu skal du selv skrive sætninger, der hver skal indeholde ét komma.
Skriv min. ti sætninger med ét komma i hver.

**KOMMA
REJSEN**

[illegible]

Opgave 7 - Opremsningskomma

Når du remser noget op, skal du sætte komma for at adskille de forskellige dele i opremsningen. Kommaerne står i stedet for **og** eller **eller**. Fx:

Viggo køber mælk og ost og brød og slik og vandmelon.

Erstat «og» med komma:

Viggo køber mælk, ost, brød, slik og vandmelon.

Obs! Du skal ikke sætte komma ved det sidste og/eller i din opremsning.

Vil du have leverpostej eller pølse eller syltetøj eller ost på din mad?

Erstat «eller» med komma:

Vil du have leverpostej, pølse, syltetøj eller ost på din mad?

Sæt kommaer i sætningerne.

- a. Jeg elsker sommer sol og sommerferie.
- b. Jens-Erik kan hverken lide kage slik eller chips.
- c. Du skal øve at stave at læse og at sætte komma.
- d. Min morfar giver gaver til min søster mine brødre og til mig.
- e. Signe elsker at tegne at male og at høre musik.
- f. Filmen handler om en trold en viking og en sørøver.
- g. Min hund elsker at gå tur at sove på sofaen og at klø sig i nakken.
- h. Vil du have gule grønne lilla sorte eller orange strømper på?
- i. Bo vil hverken være på hold med Trine Eskild Troels eller Vigga.
- j. Elias pakker sin taske med mobil skolebøger madpakke og nøgle.
- k. Vi skal på ferie i enten Frankrig Østrig Italien eller Holland.